

Memòria 2019

1. Accions per a la incidència política

Feim seguiment dels processos normatius, plans i programes per incidir en les decisions que afecten el nostre futur, i denunciem les situacions en que s'atempta contra el territori i la biodiversitat.

A. Seguiment dels canvis legislatius i normatius

Durant aquest 2019 vàrem presentar el Balanç de legislatura en roda de premsa el mes de març. Posteriorment vàrem preparar un document extens de propostes de cara a les eleccions europees, estatals i autonòmiques. Hem treballat amb la idea d'incidir amb les prioritats polítiques amb les propostes fetes des de l'ecologisme social i polític. Hem fet seguiment i valoració de la Llei Residus (en col·laboració amb els col·lectius de la Plataforma Per una mar sense plàstics) i de la Llei Canvi Climàtic i transició energètica. Ens va quedar pendent entrar en profunditat en el PECMA i presentar al·legacions al Pla de Residus del Consell de Mallorca. Hem fet seguiment i anàlisi del Projecte de Reindustrialització de CEMEX, la proposta del Pla General de Ports de les Illes Balears, l'Impost de Turisme Sostenible i els projectes de Costes. També vàrem ser consultats per l'elaboració del Plan Estratégico de la Autoridad Portuaria de Baleares que segurament hauréu de valorar al 2020. S'ha estudiat i presentat al·legacions al projecte de la Variant Nord d'Inca.

Els nostres representants han participat en els organismes consultius (junttes rectores i patronats) dels parcs naturals de s'Albufera de Mallorca, península de Llevant, es Trenc-Salobrar de Campos (que enguany s'ha reunit per primera vegada) i Mondragó, de la reserva natural de s'Albufereta, i del parc nacional de Cabrera, aportant crítica constructiva per millorar-ne la gestió.

Al llarg de l'any va passar a exposició pública el PORN de s'Albufera de Mallorca, que planteja una important ampliació del parc natural, i al qual presentàrem una sèrie d'al·legacions per reforçar la protecció de la zona. Igualment es va presentar inicialment la proposta de nou PORN de Mondragó, que planteja una actualització important de la normativa, i aquí també hi férem aportacions.

S'ha materialitzat l'ampliació del parc nacional de Cabrera, multiplicant per 9 la superfície original, tot i que hem criticat la duplicitat de gestió que ara planteja Madrid i donam suport al Govern en la seva reclamació per assumir la gestió de tot el conjunt.

La xarxa natura 2000 avança molt lentament en la seva consolidació, i hem aportat en el procés participatiu del pla de gestió de la Costa de Llevant.

Pel que fa a la planificació que afecta a les espècies silvestres, hem insistit en la nostra demanda de suspensió per a la caça de la tórtora europea, una mesura indicada per la Comissió Europea i a la que les autoritats espanyoles estan fent cas omís.

Igualment tenim representació en diversos organismes consultius: Ponència Tècnica d'OT i urbanisme del Consell de Mallorca, nou Consell de Model de Ciutat de l'Ajuntament de Palma, Comissió Balear de Medi Ambient, Consell Assessor de l'Energia, Comissió de Seguiment de Residus, Mesa de residus, Consell de la Mineria, Consell de Gerència d'Urbanisme de Palma, Comissió de l'Impost de Turisme, Consorci Serra de Tramuntana, etc.

B. Denúncia de les agressions al Territori i la Biodiversitat

La quantitat de denúncies i seguiment d'agressions al territori és, malauradament, molt extensa. Destacam: el seguiment de les al·legacions al PGOU de Manacor i la denúncia de l'aprovació provisional feta per l'actual equip de govern. La denúncia del vist i plau per part de l'Ajuntament d'un fals urbà a Ses Salines on s'hi preveuen construir 270 habitatges. Al·legacions a Felanitx contra la modificació urbanística per facilitar els hotels d'interior. Al·legacions contra el Passeig de Capdepera. Denúncia contra el desenvolupament d'una UA a Puigpunyent que l'Ajuntament ha paralitzat, i la denúncia per les irregularitats de la nova promoció a Can Mas a Bunyola que ha propiciat la paralització cautelar de les obres. A Portocolom, presentada denúncia a Seprona i Consell per obres hotel Corso. Al·legacions a l'aparcament de Cala Agulla. Al·legacions al projecte de CEMEX al port d'Alcúdia, i denuncia a fiscalia d'un projecte de Transpulve al port d'Alcúdia.

En relació a Pedreres, hem presentat al·legacions al projecte de restauració i reobertura de la pedrera d'establiments. I hem fet seguiment de projectes a Can Negret (Alaró) i Son Delabau (Llucmajor). I hem fet una feina constant de denúncia al costat de les entitats de la Plataforma Antiautopista Llucmajor-Campos. També tenim el focus posat en diversos projecte d'AENA a l'aeroport de Palma i s'ha començat a articular una Plataforma. Hem presentat denúncia per un abocament de sediments dragats pel Club Nàutic de Can Picafort i vàrem presentar denúncia contra el Passeig executat per Ports IB a Portocolom que finalment ha estat retirat. A Alcúdia continuam treballant contra la regularització del botel d'Alcudiamar i hem interposat contenciós contra la conselleria de turisme per aquest tema.

En matèria de Costes hem continuat presentant al·legacions de forma sistemàtica a les concessions i autoritzacions per usos del Domini Públic i hem treballat intensament la denúncia contra les obres de l'hotel Don Pedro.

Pel que fa a les accions de denúncia d'activitats que afecten la conservació de la posidònia, hem mantingut la incidència sobre l'ancoratge de grans embarcacions a través del twitter #SOSposidonia, compte amb el qual hem difós també altres informacions relatives a la conservació d'aquest hàbitat. Però aquest estiu l'actualitat sobre posidònia ha estat molt marcada per la retirada de restes a determinades platges, i en especial a la d'Es Trenc. Així, generarem debat públic sobre les demandes de retirada, l'informe de la

Direcció General d'Emergències i la retirada autoritzada per Medi Ambient que finalment es va realitzar.

En relació a l'arrassament del torrent de Na Borges impulsat per la Conselleria de Medi ambient amb l'excusa dels danys de l'aiguat d'octubre de 2017, presentàrem una denúncia a la Comissió Europea, que ha resultat desestimada. Altres actuacions de denúncia realitzades al llarg de l'any han estat relacionades amb les obres de camins executades al Parc Natural de Llevant, els vols turístics a la Serra de Tramuntana i amb els projectes d'un camp de vol a Ses Salines i una edificació damunt el cim d'Alfàbia.

2. Accions per a la transformació social

Perquè per a garantir la protecció del nostre territori és necessari que actuem totes. Per això, pretenem afavorir que la societat adquireixi coneixements, valors, destreses, experiències i determinació per a poder ACTUAR.

A. Grup infantil i juvenil

Aquest és un programa educatiu que fa més de 20 anys que està en funcionament. Un programa dirigit a sòcies i socis de entre 6 i 16 anys, que pretén ser un espai de trobada on adquirim coneixements, valors, destreses, experiències i determinació per a poder ACTUAR. Aquest programa també s'aconsegueix crear sentiment de pertinença al grup i a l'associació.

S'ha realitzat una sortida mensual, d'octubre a juny i dos campaments. Com en les darreres 3 temporades, hi ha hagut una temàtica que ha servit de fil conductor de totes les activitats, aquest curs ha sigut el GR 221. Els Campaments s'han realitzat a la Trapa, el mes d'abril, i al Puig d'Alenar el mes de juliol.

Durant el curs 2018-2019 han format part del grup un total de 42 participants i l'equip d'educadores ha estat format per 8 voluntaris. Aquest curs, la coordinació dels grups i preparació de les activitats es fa de manera professionalitzada i a més s'ha incorporat en la gestió, una educadora en formació incorporada a l'àrea d'EA mitjançant una beca formativa del carnet jove.

B. Programes d'educació ambiental amb centres educatius

Programes natura Km.0.

Programes permanents en els que pretenem incidir en els processos d'aprenentatge que es generen als centres, treballant al voltant d'un espai natural proper al centre, al qual feim una visita de tot un matí. Es treballa conjuntament amb el centre per a què no es tracti d'activitat puntuals sinó de formar part dins d'un procés, aportant i intercanviant material i informació. Treballem en 4 municipis diferents (Alcúdia, Palma, Manacor i Llubí), que subvencionen el programa per els seus respectius centres escolars. Però també hi ha centres d'altres municipis que també ens sol·liciten les activitats i participen

en el programa. Han participat en diferents programes un total de 65 grups-classe d'educació primària.

Programa de contacontes ambientals.

Aquest és un programa en que acostam la natura a l'aula, amb una metodologia i uns recursos molt útils en educació infantil. En aquest cas, també treballem conjuntament amb el centre educatiu perquè no es tracti d'activitats puntuals. Aquest curs han participat en el programa un total de 20 grups-classe d'educació infantil i primer cicle de primària, subvencionades per diferents ajuntaments.

Programa descoberta de la Trapa

Amb aquest programa pretenem donar a conèixer la Trapa i alhora utilitzar-la com eina educativa. Novament, com tota la feina que fem amb centres educatius, treballem prèviament i posteriorment a la sortida, facilitant material i informació als docents. Aquest curs han participat un total de 24 grups en aquest programa educatiu. El que suposa un increment d'un 25% respecte el curs passat.

Col·laboració amb altres centres

A part dels centres que participen en algun dels programes descrits anteriorment, hem col·laborat amb altres 11 centres que ens han requerit la nostra col·laboració dins els seus projectes educatius.

C. Campanyes de sensibilització

Campanya de sensibilització SOS Posidònia

Justificació de la campanya

Actualment les praderies de posidònia es troben amenaçades, principalment per l'activitat humana: fondeig d'embarcacions, vessament, contaminació marina, extracció de sorres i dragatges, canvi climàtic. Les actuacions per poder fer front a aquestes amenaces i per tant contribuir a la seva conservació són molt diverses però l'èxit de totes elles recau en un bon coneixement i sensibilització de la població. Per tant, hem ha estat indispensable informar i sensibilitzar a la població sobre la importància d'aquest hàbitat i per això hem desenvolupat una campanya a tal efecte.

Objectius de la campanya

1. Transmetre a la societat (local i estrangera) els valors i coneixements necessaris sobre la importància i problemàtica entorn a la Posidònia oceànica.
2. Promoure entre la societat la participació activa per tal de millorar la protecció i conservació de la Posidònia oceànica.

Accions de la campanya

S'ha muntat una taula informativa, que ha anat rodant en 4 platges diferents del litoral de Mallorca. Els destinataris de la campanya han sigut els banyistes de les platges. En cada una de les platges s'hi va estar una setmana i es va poder fer una segona ronda en dos d'aquests punts. A la taula s'ha informat sobre els serveis ecosistèmics de les praderies

de posidònia, els factors que amenacen la seva conservació i de les possibles accions o comportaments que podem desenvolupar cada una de nosaltres per millorar la situació d'aquest ecosistema. La taula ha estat provista amb material de suport: díptics, restes de posidònia, restes d'animals marins, lupes...

A més de la taula cada dia s'han organitzat 2 tallers: un de busseig i un de recompte de microplàstics.

També s'ha muntat un fotoreclam i un hashtag per poder difondre la campanya i el missatge d'aquesta en xarxes.

Banderoles SOS Posidònia: Per segon any s'han editat les banderoles SOS Posidònia, aquestes banderoles s'han distribuït entre els navegants compromesos amb la seva protecció, per tal de visibilitzar-ho, crear sinergies positives i difondre la campanya.

Les educadores responsables del punt informatiu han sigut biòlogues especialitzada en medi marí.

Resultats de la campanya

En els punts informatius i els tallers s'han atès a un total de 723 persones. Ha sigut un públic molt divers en edat, gènere i nacionalitat i el 95% han mostrat la seva intencionalitat i compromís amb la conservació de la posidònia. Cal sumar les persones a les que s'ha fet arribar el missatge a través de les xarxes socials, en les qui hi va haver molt de feedback i missatges positius cap a la campanya.

D. Accions formatives. Espais de formació i reflexió i debat

Curs: "Natura un recurs educatiu per al transformació social"

Justificació

Per tal de poder afavorir processos d'aprenentatge és necessari disposar de coneixements però també disposar d'eines i recursos per poder transmetre aquests coneixements de manera efectiva i eficient. La Natura en si mateixa és un recurs educatiu excel·lent, però no és suficient conèixer-la per utilitzar-la com a tal, cal saber com fer-ho, i hi ha una falta de coneixement en aquest sentit per part de professorat, educadors o formadors. Amb aquest curs es pretén donar resposta a aquesta mancança així com encoratjar i motivar a possibles agents de canvi per a que facin ús del coneixement de la natura per contribuir a transformar la societat.

Objectiu

Reforç de la capacitat d'educadors, formadors i altres agents, que són els facilitadors dels processos d'aprenentatge, per utilitzar la natura com a recurs educatiu.

Descripció de l'acció formativa

Activitat formativa de 24h de durada repartides en 5 horabaixes (4h) i un matí de cap de setmana (sortida de camp). S'ha desenvolupat la setmana del 14 al 19 d'octubre.

El curs ha estat dividit en 3 blocs:

Medi marí 8 h, Josep-Maria Gili i Sardà, de l'Institut de Ciències del Mar de Barcelona (CSIC)

Vegetació mediterrània 8h Juan Rita Larrucea, UIB.

Ornitologia 8h Pere Vicens Siquier, GOB.

Resultats de l'acció formativa

Per part de l'Entitat, es valora molt positivament la realització d'aquest primer curs de Natura com a recurs educatiu. Per una banda pel bon desenvolupament i acollida que ha tingut. I per altre banda, pels objectius que s'assoleixen dins la línia estratègica del GOB de formar agents de canvi capacitats per apropar a la societat a la Natura: del formulari de valoració realitzat pels participants, el 92% asseguren que el curs el serà útil en la seva tasca educativa. Com també pel bon desenvolupament i acollida que ha tingut.

Curs d'Aus Urbanes

Les aus són un grup faunístic molt atractiu, fàcil d'observar i per tant molt adequat per iniciar-se en el coneixement de la natura.

Sovint tendim a pensar que les àrees urbanes són llocs pobres on hi ha poca varietat d'éssers vius, però la realitat és que són bastantes les espècies que comparteixen aquest espai amb tots nosaltres, i les aus no són una excepció. Apropar la ciutadania a aquest grup faunístic, tant a prop d'allà on vivim és una manera interessant d'estimular coneixement i consciència conservacionista.

El curs s'ha realitzat a 3 localitats diferents, Palma, Manacor i Inca, durant el mes d'octubre.

Ha comptat amb una part teòrica i una part pràctica que ha consistit en un recorregut a peu per a cada una d'aquestes localitats.

Cicle de xerrades "Els Dijous del GOB"

El cicle de conferències anomenat "Els Dijous del GOB" té l'objectiu de donar a conèixer diferents aspectes de la natura de les Illes Balears amb participació d'experts de cada matèria.

Aquest cicle té una periodicitat mensual, tot i que els mesos d'estiu se fa un descans i s'atura durant els mesos de juliol i agost, per un total de 10 xerrades durant aquest any. Tenim una col·laboració amb Fundació "Sa Nostra" per fer les xerrades a l'Auditori del Centre de Cultura Sa Nostra sempre que és possible.

A més, s'ha fet la presentació de dos llibres i tres xerrades sobre viatges naturalístics al local del GOB.

Sortides ornitològiques

Com ve sent habitual cada any, hem realitzat sortides ornitològiques cada mes, excepte els mesos d'estiu. Enguany hem tengut que suspendre 3 de les sortides per problemes meteorològics i finalment el nombre de sortides ha estat de 7.

Altres cursos

Durant el mes d'agost s'ha realitzat un curs de muda en les aus passeriformes dirigit a totes aquelles persones que tenen contacte amb aquest grup d'aus, realitzat per un expert de la Societat de Ciències Aranzadi.

E. Voluntariat naturalístic

Enguany hem encetat una línia de sortides de voluntariat amb doble objectiu, naturalístic-conservacionista i transformador, que ha comptat amb 7 accions: 2 forestacions amb arbres de ribera al parc natural de s'Albufera, neteges de litoral a Son Real i al parc natural de Llevant, neteja del bosc de Bellver, millora dels protectors a teixos del paratge natural de la Serra de Tramuntana i anàlisi de microplàstics al parc natural de Mondragó.

3. Accions per a la conservació de la Biodiversitat

El seguiment de la biodiversitat és una tasca essencial per avaluar el seu estat de conservació, detectar canvis ambientals i possibilitar la seva conservació. Per això treballem en el seguiment de les aus, estudiant les seves poblacions i col·laborant en els programes de recuperació d'algunes espècies emblemàtiques amenaçades.

A. Conservació d'espècies i hàbitats

Dins el programa de recuperació de la milana, enguany hem equipat 19 exemplars amb emissors de seguiment GPS-GSM, que ens proporcionen la localització acurada de cada milana cada hora. Recordem que el marcatge i monitorització d'una part de la població de milana és una línia fonamental per detectar i combatre els factors de mortalitat que afecten aquesta espècie en perill d'extinció. A finals d'any mantenim el seguiment sobre 45 exemplars vius (equipats els darrers 3 anys). Els resultats del seguiment han estat analitzats i publicats recentment a una monografia "Recerca i gestió dins l'àmbit cinegètic", editada per la SHNB i el Consell de Mallorca.

Pel que fa a l'àguila peixatera, enguany hem realitzat un seguiment especialment acurat de la reproducció a Mallorca i Cabrera, amb la qual hem pogut localitzar 17 parelles territorials que han produït 18 nous exemplars. La tendència dels darrers anys és un tant incerta a Mallorca (on des de fa 3 anys s'ha trencat amb la progressió creixent), mentre a Cabrera sembla estabilitzar-se després de l'important creixement registrat els darrers 5 anys. Es va accedir a dos nius a Mallorca i altres dos a Cabrera, anellant un total de 8 polls amb anelles de lectura a distància, una metodologia que aporta informació molt interessant (un dels exemplars mallorquins està passant l'hivern a Formentera). Un dels exemplars nascuts a Mallorca, juntament amb un altre exemplar menorquí, han estat

cedits al projecte de reintroducció d'aquesta espècie que s'està realitzant a la Comunitat Valenciana. A finals d'any, els dos exemplars balears es troben a Àfrica, com fan la majoria dels joves el primer any.

Pel que fa al virot petit, fórem presents amb Delta Birding Festival difonent informació sobre l'espècie mitjançant fulletons i un panell. El projecte de seguiment d'aquesta espècie a la cova de la la Cella, situada a La Trapa, va esser seleccionat com a finalista per al premi del públic, tot i que finalment no es va aconseguir.

B. Estudi ornitològic

Se venen realitzant alguns projectes de seguiment de les poblacions d'aus de Mallorca:

Projecte RAM. Projecte de seguiment d'aus i mamífers marins des de la costa que es realitza amb periodicitat mensual i que actualment consta de 3 punts d'observació (Cala Figuera (Calvià), Portocolom (Felanitx) i Es Port d'es Canonge (Banyalbufar).

En el marc del projecte RAM se va firmar el 2017 un conveni de col·laboració amb Fundació Balearia per tal de fer seguiment d'aus i mamífers marins des dels vaixells de la companyia, però només se va fer durant un temps, Enguany s'ha tornat a establir contacte amb la Fundació per relançar el seguiment en el trajecte Palma-València.

Seguiment de espècies limícoles al Salobrar de Campos. En el marc d'un conveni de col·laboració, se ve realitzant des de fa 4 anys el seguiment de les poblacions d'aus limícoles del Salobrar, especialment picaplatges camanegra, bec d'alena i avisador.

Seguiment de les poblacions hivernants i reproductores a les Illes Balears. L'any passat vàrem iniciar el procés de canvi del sistema de seguiment d'aus comuns (SAC) cap al sistema SACRE i SACIN de la SEO però el canvi és molt lent, s'ha de fomentar d'una forma més decidida perquè vagi bé.

Durant el mes d'agost s'ha col·laborat en un estudi genètic de les poblacions de trencapinyons de Mallorca.

Projecte FB ZEPAs Serra. Durant els primers mesos de l'any s'ha finalitzat i realitzat la justificació del projecte sobre l'estat de conservació de les poblacions d'aus a les Zepa de la Serra de Tramuntana

Censos d'aus

Cada any s'han coordinat diversos censos d'aus i grups d'aus, especialment durant els mesos d'hivern:

Cens hivernal d'aus aquàtiques i limícoles (cens que es realitza a nivell mundial)

Cens hivernal de grues (Grus grus)

Cens hivernal de milana als seus dormidors

Cens d'ardeids

Cens de la població reproductora de cabots (Delichon urbicum).

Aquest censos se realitzen gracias a la participació de centenars de voluntaris

L'oficina d'anellament ha realitzat la gestió i coordinació dels anellaments i anelladors a nivell de les Illes Balears.

S'ha firmat un conveni amb la UIB i la FUEIB per posar en marxa una estació d'Anellament a la UIB que serveixi com a lloc de formació de nous anelladors i d'intercanvi i difusió d'informació sobre Biodiversitat i que ja està en actiu aquest any, començant el seu funcionament el mes de maig.

S'ha posat en marxa una Estació d'Esforç Constant d'anellament en els terrenys de Es Forcadet, al Parc Natural de s'Albufera, per contribuir al coneixement de l'evolució de les espècies presents, en el marc del Conveni de col·laboració entre la Conselleria de Medi Ambient, Endesa i el GOB. Aquesta estació d'anellament ha començat a funcionar el mes de desembre.

C. Custòdia del Territori

La Trapa

L'any 2019 ha estat un any molt actiu pel que fa a les diverses tasques de la Trapa. Al començament de curs ens vàrem marcar el següent objectiu i les nostres accions han estat en camí;

"Esdevenir un espai de treball col·lectiu per potenciar el vincle entre el GOB, patrimoni cultural i natural i societat com a eina de defensa de la naturalesa i transformació social". Per intentar assolir l'objectiu, enguany, s'ha treballat en dues línies d'intervenció: la dinamització social de la Trapa i les tasques de conservació del patrimoni de la Trapa, especialment pel que fa al tema agrícola i la rehabilitació de les cases.

1. Dinamització

El voluntariat a la Trapa és fonamental i és el pilar de les tasques que es duen a terme. Des d'aquí cal agrair la feina que fan els i les nostres voluntàries per dur endavant el projecte col·lectiu de la Trapa. Cal, també, fer un esment molt important a la Comissió de la Trapa (formada per treballadors i voluntàries) on s'ha reunit periòdicament i és una eina molt participativa i operativa.

Durant el 2019 s'han desenvolupat jornades de voluntariat el primer diumenge de mes. Aquestes accions s'han coordinat des del GOB i s'ha publicitat l'activitat a través del butlletí i les xarxes socials.

Moltes persones i grups han pujat a la Trapa per donar un cop de mà. Grups organitzats com el Projecte de Voluntariat del Col·legi de Sant Pere (Palma), grups d'estudiants d'Erasmus, alumnes del Cicle Formatiu d'Activitats Físiques i Esportives en Medi Obert de l'IES Son Rullan (Palma) i grups d'amics i persones individuals.

A més, diferents grups organitzats han acampat a la Trapa i s'han sumat a fer voluntariat d'una manera activa; Club d'Esplai de sa Calatrava, Agrupament Escolta Jaume I i Verge de Lluc, Agrupament Escolta Nureduna, Agrupament Escolta Sant Bartomeu de Ferreries (Menorca) i el Club d'Esplai de Sarrià (Barcelona). També, hem rebut la visita dels alumnes de postgrau d'Arquitectura de la UPC (Barcelona) on es va fer una visita guiada a la Trapa per donar a conèixer els seus valors patrimonials i culturals.

Dins l'àrea de dinamització social de la Trapa s'ha introduït dues jornades formatives dirigides a tots els públics. Un "Tast de productes ecològics" amb col·laboració amb APAEMA i un "Taller de plantes medicinals i aromàtiques de la Trapa" amb el pagès i herbolari Miquel Arranz. Les dues activitats han estat molt exitoses i ens obren una nova finestra per donar a conèixer la Trapa i la natura a la societat.

La Trapa rep durant l'any moltes visites. S'ha incorporat nous cartells pel que fa a la senyalització de la finca i a més s'ha treballat amb l'elaboració d'unes pautes d'emergència per fer arribar als senderistes i visitants de la Trapa. Unes pautes d'emergència bàsiques i l'elaboració d'un cartell informatiu situat a la zona d'acampada. Per finalitzar l'àrea de dinamització, el GOB s'ha reunit amb l'Associació de Guies i Tècnics Tramuntana per fer arribar la nostra preocupació econòmica envers la Trapa i estudiar possibles col·laboracions.

2. Tasques de conservació del patrimoni de la Trapa

a) Agricultura/ambiental:

Mantenir l'espai agrari és cabdal a la Trapa per moltes raons: prevenció d'incendis, foment de la biodiversitat, foment de la cultura pagesa, etc.

S'ha llaurat la Vall de Sant Josep i les marjades de devora les cases i sa Vinya per consolidar l'espai agrari i també s'ha sembrat de favó i de civada per fer adob verd per donar riquesa al sòl. S'han recuperat marjades amb la tècnica de pedra en sec i s'ha duit a terme el manteniment de les plantes medicinals i aromàtiques i una nova plantació de camamil·la.

Cal destacar la realització de la collita de les flors de camamil·la i l'envasat a l'obrador d'APAEMA. És un producte agrícola de qualitat que surt de la Trapa per poder ajudar a l'economia de la finca i una gran passa que contribueix a la sobirania alimentària.

S'ha impulsat el tancament de la zona perimetral de la finca (tot i que manca consolidar la part antiga amb l'aixecament de reixeta), s'ha fet un monitoratge de fauna i seguiment d'ocells i se segueix amb les tasques de control de cabres. A més, aquesta tardor, s'ha treballat amb la recuperació de les oliveres de la Trapa i la sembra d'allis per introduir un nou cultiu hortícola a la finca.

Per finalitzar el tema ambiental i d'agricultura esmentar que la Trapa ha passat favorablement la inspecció del CBPAE i estam en gestions molt avançades per incorporar la Trapa al registre RIA de la Conselleria d'Agricultura.

b) Rehabilitació de les cases

En totes les tasques de la Trapa s'ha de mencionar la feina del voluntariat i també en les tasques de rehabilitació de les cases. S'ha treballat molt en l'espai de la capella, l'entrada, el dormitori, la cuina i els forns. S'ha donat una gran empenta per aviat poder tenir el final d'obra i comptar amb uns espais habitables i càlids.

La instal·lació fotovoltaica ja està present a la Trapa i es podrà tenir accés de llum a les diferents dependències.

c) Manteniment General

A part d'aquestes intervencions es fa el manteniment de la finca i dels espais comuns (neteja, recollida de deixalles, etc.) i la recepció dels visitants i de la gent que vol o necessita informació in situ de la Trapa.

Per acabar l'any, s'ha fet uns nous fulletons explicatius de diversos aspectes de la Trapa per seguir gaudint d'aquest espai d'una manera respectuosa amb l'entorn.

De mica en mica, es va fent camí per seguir gestionant la Trapa i seguir construint el projecte col·lectiu de la finca.

Altres iniciatives de custòdia

Enguany l'increment en la superfície protegida a Mallorca sota la figura de refugi de fauna ha experimentat un increment notable, amb l'ampliació del refugi de can Bauma (Alcúdia) que ha passat de 75 a 388 hectàrees.

Hem impulsat diverses accions de conservació als nostres acords de custòdia més extensos (Es Forcadet, Salines del Salobrar de Campos i Comuna de Bunyola), fent feines de forestació, estudi ornitològic i millora ecològica.

També enguany hem lliurat a l'ajuntament de Lloret la proposta de pla de gestió de la Comuna, que ha estat assumida i ha estat complementada amb una ordenança reguladora de les activitats que es poden fer en aquest forest públic.

La nostra entitat segueix participant activament en el funcionament de l'ICTIB (Iniciativa de Custòdia del Territori a les Illes Balears).

4. Funcionament

A. Equip humà

El GOB té un equip humà format per l'equip tècnic, la junta directiva, els membres de comissions i grups de treball i els voluntaris. La feina del voluntariat és cabdal per què sense tota la gent que dedica el seu temps a representar-nos, participar en els grups de feina, exercir de guies, educadores, ornitòlegs i ornitòlogues, pagesos i pageses, arxivistes, arquitectes, missers i misseres... no podríem fer ni la meitat de la feina que vàrem fer l'any passat. Sense els voluntaris la Trapa, les milanes o els grups infantils i juvenils no serien lo que són. Així que als voluntaris i voluntàries, doblement gràcies!

Recordem que la nostra junta directiva ha estat encapçalada per Amadeu Corbera com a President, juntament amb Macu Ferriz (vicepresidenta) i Pedro Martínez (secretari), que juntament amb la resta de vocals fan un gran esforç en la direcció de l'entitat.

B. Treball en xarxa

Des de l'àrea de campanyes de territori i recursos es fa un intens treball articulant xarxes i col·laboracions amb col·lectius, d'aquí i de fora, i en Plataformes diverses a les que aportam la nostra presència i mitjans. Aquest 2019 ha estat especialment activa la Plataforma Antiautopista de la que el GOB n'és part activa. S'ha creat l'Aliança per l'emergència climàtica impulsant una moció municipal per a la declaració de l'emergència climàtica. S'ha constituït la Plataforma contra els megacreuers que ha treballat intensament durant els mesos d'estiu i continua. Ens hem adherit a la declaració del mediterrani com zona ZMES (zona marítima especialment sensible) impulsada pel Cercle Mallorquí de Negocis. També ens vàrem adherir a la convocatòria de Vaga estudiantil i manifestació internacional pel canvi climàtic el 27 de setembre en col·laboració amb els nous col·lectius Fridays for Future i Extinction or Rebel·lion amb qui

hi ha un contacte permanenti fluid. Amb la Plataforma per una Mar sense Plàstics i especialment amb Rezero hem treballat conjuntament la problemàtica dels plàstics. Som part de la Plataforma contra els Tractats de Comerç Internacional i vàrem participar al juny de la primera trobada de la xarxa internacional STAY GROUNDED NETWORK a la que també estam adherits. Hem participat de la primera trobada del MEM (Moviment Ecolocal Mallorquí) i aquest mes de desembre hem estat presents a la Cimera Social pel Clima, en col·laboració amb Ecologistas en Acción, amb qui col·laboram intensament per abordar la crisi de la turistificació. En procés de constitució ara, una Plataforma contra les operacions d'AENA a l'aeroport de Palma.

C. Comunicació

Hem participat en més de 40 xerrades, formacions, taules rodones i conferències organitzades per altres entitats, dins i fora de Mallorca, en les que el GOB hi és convidat a debatre i aportar la visió ecologista.

Hem publicat una mitjana de 3 notes de premsa setmanals, fet rodes de premsa, pancartes, trobades, xerrades i renou per generar debat i opinió pública informada sobre els temes que afecten la nostra illa.

S'han publicat dues revistes, Es Busqueret (Revista de divulgació naturalística) de la qual han sortit 2 nous números i el volum 33 de l'Anuari Ornitològic de les Balears (Revista científica sobre ornitologia).

Disposem de diversos forums d'informació i discussió sobre temes de natura (<http://www.gobmallorca.com/forum/>) i un programa de seguiment ornitològic, el CITAU (<https://citau.gobmallorca.com/>)

Actualment disposam de perfil corporatiu a tres xarxes socials: Twitter (GOBMallorca) amb 12.328 seguidors -800 més que l'any passat-, Facebook (gobmallorca) amb 24.214 -900 dels quals són nous d'enguany- i Instagram (gobmallorca) amb 2.882 -700 més que el 2018-.

Des d'aquests comptes oficials donam difusió de les nostres notes de premsa, anunciam esdeveniments als quals participam, feim seguiment de les activitats, programes i campanyes que portam a terme i ens feim ressò de les aparicions als mitjans de comunicació.

A partir d'elles volem crear una forta xarxa ecologista, estar connectats amb plataformes a les que el GOB té representació i, sobretot, generar una comunitat virtual que es vegi reforçada a través del feedback amb els nostres seguidors.

Enguany també s'ha obert un blog dedicat exclusivament al Grup Infantil i Juvenil del GOB (<https://grupinfantiljuvenilgob.blogspot.com/>) per donar difusió i fer un seguiment de les diferents jornades i activitats previstes al programa amb petites ressenyes acompanyades del recull fotogràfic pertinent.

Segueix-nos a twitter, facebook i a la web. No t'oblidis de rebre el nostre butlletí electrònic.

D. Socis

A principis d'any es va enviar per correu ordinari la memòria gràfica 2018 amb les fites de l'entitat. Tot i que les comunicacions des de fa anys es realitzen fonamentalment per correu electrònic, alguns socis encara no ens han comunicat la seva adreça (tu ja ho has fet?) i procuram mantenir el contacte amb ells almanco amb una comunicació anual en per correu ordinari.

El Dinar de socis es va fer a Cura, amb uns 90 assistents que pogueren participar en una xerrada prèvia sobre el canvi climàtic a Mallorca i una volta naturalística per conèixer la zona. En el decurs del qual es varen lliurar els premis Alzina i Ciment, moment amenitzat pel polifacètic Xavi Canyelles.

Durant el 2019 s'han fet 146 socis, una trentena més que l'any anterior, i s'han donat de baixa 31 socis.

A nivell de gestió, hem implementat un nou programa de tractament de les dades personals, que ens ajudarà a fer una millor gestió dels socis.

E. Finançament

Finançament de fons públiques

Enguany s'han presentat un total de 11 projectes a convocatòries públiques de subvencions per a finançar projectes i activitats del GOB aconseguint resolució positiva en el 100% dels casos per la qualitat dels nostres projectes i propostes.

Subvencions anuals per dur a terme activitats socioambientals en matèria cinegètica o de pesca fluvial per a l'any 2019

- Projecte de seguiment d'exemplars de milana, *Milvus milvus*.
- Col·locació d'emissors de seguiment GPS-GSM a tres exemplars de milana, *Milvus milvus*.

Subvencions per al finançament de projectes d'animació sociocultural (oci i temps lliure, i desenvolupament comunitari)

- Campanya per a la promoció de l'associacionisme i el voluntariat

Subvencions del Consorci Serra de Tramuntana Patrimoni Mundial per a entitats que promoguin i fomentin la custòdia del territori a la Serra de Tramuntana per a l'any 2019

- Actuacions de Custòdia del Territori a La Trapa 2019

Subvenció d'energia fotovoltaica dirigida a particulars i petites i mitjanes empreses

- Instal·lació fotovoltaica a la Trapa

Convocatòria de subvencions per dur a terme projectes d'activitats en matèria de joventut i per al manteniment de de les entitats juvenils corresponents a 2019.

- Projecte voluntariat a la Trapa

Subvenció del Consorci Serra de Tramuntana Patrimoni Mundial per a la recuperació d'elements etnològics i arquitectònics amb valors patrimonials, per a la recuperació del paisatge agrícola i el seu entorn i dels espais agrícoles i/o forestals, que estiguin situats dins l'àmbit territorial de la Serra de Tramuntana

- Recuperació de l'Olivar de la Trapa

Subvencions activitats puntuals per a joves de l'Ajuntament de Palma

- Curs ecologia social i feminisme
- Estada de voluntariat a la Trapa

Ajuts destinats a la premsa de caràcter local i a la de temàtica especialitzada escrites en català a les Illes Balear

- Edició digital de la revista de divulgació ornitològica «Es Busqueret»

Convocatòria de subvencions per a activitats d'educació ambiental a les Illes Balears a favor d'entitats sense ànim de lucre per a l'exercici de 2019.

- Proposta formativa: la natura com a recurs educatiu, ciència ciutadana i aus urbanes
- Campanya de sensibilització SOS Posidònia

Aquestes subvencions han suposat uns ingressos de totals de 35.250,72€

S'han renunciat a dues d'aquestes subvencions per manca de finançament suficient i per una resolució positiva molt tardana, dos factors que mos han impedit executar els projectes en els temps i amb la qualitat necessària. Han estat els projectes Curs Ecologia Social i Feminisme i Estada de Voluntariat a la Trapa.

S'han mantingut els contractes amb l'administració en l'àmbit de l'educació ambiental. Se mantenen els contractes a Alcúdia, Palma, Manacor i Llubí, els programes de voluntariat a nivell de les Illes Balears en coordinació amb les seccions insulars de Menorca i Eivissa, aquest darrer finançat per la Fundación Biodiversidad i s'ha executat un contracte de Conservació de l'Àguila Peixatera amb la Conselleria de Medi Ambient.

S'ha tornar a reeditar la Beca Carnet Jove amb IBjove que ens permet incorporar una becària a l'àrea d'educació ambiental.

Finançament de fons privades

Socis i donants

(veure apartat de socis més amunt)

Donants internacionals

S'ha continuat amb la línia de feina de recerca de donants internacionals fent recerca i propostes a fundacions estrangeres. Aquesta feina suposa primer la feina d'identificació de fundacions susceptibles de donar a entitats com ara el GOB (que adrecen problemes locals/insulars), que acceptin proposicions sense ser convidats, estar atents als "calls" i després la feina de presentació de propostes en anglès. S'ha presentat projectes a:

- Club 300 for bird endangered species (Suècia): Geolocator monitoring of Balearic shearwater at-sea behaviour
- Tides Foundation (Estats Units): Integrating climate emergency in Mallorca (Balearic Islands, Spain)

- Greenpeace Alumni Grant Programme: Integrating climate emergency in Mallorca

També es va presentar una proposta a una entitat catalana, en el marc del Delta Birding Festival, "El projecte d'estudi dels moviments espacials del virot petit (Puffinus mauretanicus) a l'hivern". Tot i els esforços fets, aquestes 4 propostes no han tingut resultats positius.

Sí que hem tingut resultats positius en 3 iniciatives de captació de fons amb empreses privades en el marc de projectes de voluntariat i RSC. Han estat les iniciatives de voluntariat ambiental amb Leroy Merlin i amb Decathlon, per realitzar voluntariat al PN d'Es Trenc-Salobrar de Campos i al Bosc de Bellver, així com la sol·licitud de col·laboració a Som Energia per la instal·lació fotovoltaica de la Trapa. Aquestes iniciatives ens han permès recaptar 8.842,55€.

Per altra banda s'ha presentat un projecte a la Fundación Banco de Santander per a la gestió ecològica de la Trapa per l'any 2020, amb resultat positiu, que executarem l'any vinent amb un pressupost d'actuacions de 21.350€

Noves Iniciatives de captació de fons

Enguany ha estat un any amb dos esdeveniments de captació de fons que han estat novedosos per l'equip actual del GOB, tot i haver-se desenvolupat en el passat. S'han realitzat dues subhastes a benefici del GOB, una a iniciativa pròpia i un altra a iniciativa d'un col·lectiu de dissenyadors i comunicadors a Barcelona.

Design for posidònia

El grup Here we Are Collective es va posar a disposició del GOB per a dur a terme una campanya de captació de fons entorn a la protecció de la posidònia, implicant dissenyadors de mobiliari de Barcelona, en una iniciativa que es va anomenar Design For Posidònia. Marques catalanes de disseny com ara BD Barcelona, Marset, Mobles 114, Nanimarquina o Santa & Cole i dissenyadors com Mariscal, Max Enrich i Adolfo Abejón varen customitzar en color verd posidònia algunes de les seves peces emblemàtiques. Es va crear una col·lecció inèdita i específica pel GOB i la posidònia reinterpretant peces mítiques com ara la cadira Gaulino dissenyada per Oscar Tusquets, la làmpara Dipping Light de Jordi Canudas, el taburet de fusta LUCO de Martín Azúa o la mítica TMM de Miguel Milà. Es va fer una presentació en roda de premsa, una exposició pública a la sala Espai 2 de la galeria Àngels Barcelona i finalment una subhasta privada al restaurant Il Giardinetto, de Barcelona. Amb la subhasta dels mobles es van recaptar 6.460€.

El Meu Art és la Meva Illa

Enguany com a novetat es va realitzar la iniciativa "El Meu Art és la Meva Illa" que ha consistit en una exposició d'un mes a la Fundació Sa Nostra i una subhasta d'obres d'art cedides per 24 artistes compromesos amb Mallorca així com un galerista que nos ha cedit una part de la seva col·lecció. Artistes reconeguts com ara Ferran Aguiló, José Aranda, Joan Ramón Bonet, Ana Cabello, Ramón Canet, Astrid Colomar, Joan Cortés, Rafa Forteza, Bel Fullana, Suzy Gómez, Pep Guerrero, Damià Jaume, Rafel Joan, Bàrbara Juan, Natasha Lebedeva, Pep Llambías, Núria Marquès, Teresa Matas, José Manuel Menéndez-Rojas, Joan Morey, Guillem Nadal, Amparo Sard, Joan Sastre, i Eulàlia Valllosera. Així com obra editada i cedida d'artistes de la talla de Patxi Echevarría, Andreu Alfaro, Joan Pere Viladecans, Luis Claramunt, Joaquim Chancho, Gerard Sala, Alessandro Colbertaldo, Xesca Llopis, Xavier Puigmartí, Paco Simón, Pepe Nebot, Thierry

Job, Luis Cruz-Hernández, Rafel Joan, Rafa Bartolozzi, Joan Gardy Artigas, José Morea i Andreu Terrades.

Aquesta iniciativa novedosa ha suposat un gran repte i l'assoliment de nombroses noves aptituds i coneixements dins l'equip de feina, el desenvolupament d'un projecte de captació de fons i comunicació nou per l'entitat que és el GOB avui en dia i amb un resultat positiu no només en quant a la implicació de la comunitat artística, el format innovador de interpelar la societat i la presència en mitjans i xarxes socials, si no perquè també es van vendre la meitat de les peces i es van recaptar 13.000€.

Llegat

L'octubre de 2018 morí una sòcia britànica de Sóller que ens va fer hereus del seu patrimoni. Les gestions per a la recepció del llegat s'han duit a terme durant el 2019, i ja les hem finalitzades. Sempre li estarem agraïts. Els llegats a ONG són bastant habituals a altres països europeus, però no a les nostres illes.

Auditoria

Recordam que anualment realitzam l'auditoria dels nostres comptes, que estan a disposició dels socis interessats.

F. Gestió del voluntariat

Hem iniciat el procés d'elaboració del Pla de Voluntariat del GOB-Mallorca, amb l'objectiu de sistematitzar aquesta línia que desde sempre ha estat fonamental per a la nostra entitat però que fins ara estava insuficientment organitzada. Per a realitzar-ho, comptarem amb l'ajuda tècnica de la Plataforma del Voluntariat de les Illes Balears, entitat a la que ens hem adherit.